

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003779

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кльоба Руслан Львович

2. Ruslan Kloba

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка сталого розвитку

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 8.03050201 Економічна кібернетика

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10915

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61, 06.61.33

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади смарт спеціалізації розвитку регіонів України
2. Organizational and Economic Foundations of Smart Specialization of Regional Development in Ukraine

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення смарт-спеціалізації розвитку регіонів України в умовах воєнних викликів і повоєнної відбудови. Смарт-спеціалізація розглядається як сучасна концептуальна основа регіональної політики, яка еволюціонувала від інструмента визначення пріоритетів економічного зростання до комплексної методології формування інноваційних траєкторій розвитку. Її теоретичний фундамент інтегрує положення теорії ендогенного зростання, еволюційної економіки, кластерного підходу, концепції регіональних інноваційних систем та моделей «потрійної/квадрупельної/квінтупельної спіралі». Смарт-спеціалізація має багатовимірний характер: як концепція – це нова парадигма мобілізації унікальних активів регіонів і включення їх у глобальні мережі

знань; як процес – взаємодія влади, бізнесу, науки та громади в межах підприємницького відкриття; як інструмент – технологія стратегічного управління на основі даних і багаторівневого врядування. Вона поєднує економічні, соціальні та екологічні виміри розвитку, враховуючи цифровізацію, «зелену» трансформацію та підвищення резиліентності регіонів. Практичне значення смарт-спеціалізації полягає у формуванні нової логіки стратегічного управління, що сприяє конкурентоспроможності, сталому розвитку й соціальній згуртованості. Вона виступає подвійним інструментом: інтеграційною рамкою входження України до європейського інноваційного простору та внутрішнім механізмом структурної модернізації економіки. Розроблено концептуальні засади смарт-спеціалізації як методологічної рамки регіонального розвитку, орієнтованої на виявлення й капіталізацію унікальних конкурентних переваг регіонів. Доведено, що концентрація ресурсів у стратегічних напрямках із високим потенціалом створення доданої вартості є ключем до інноваційного зростання. Запропоновано методичний підхід до оцінювання перспектив смарт-спеціалізації, який базується на багатоступеневій інтегральній системі аналізу: від діагностики передумов розвитку та визначення пріоритетів до побудови інтегрального індексу та розробки організаційно-економічного механізму реалізації. Проведено системну оцінку підприємницького, інноваційного, інвестиційного потенціалу та інтегрованості регіонів, що дозволило виявити просторові асиметрії й нові точки зростання, зокрема у західних областях. Удосконалено методику розрахунку індексу смарт-спеціалізації через систему субіндексів, що забезпечує порівняльний аналіз і визначення стратегічних напрямів розвитку. Розроблено організаційно-економічний механізм смарт-спеціалізації як адаптивну безпеково-інноваційну систему управління, що поєднує фінансові, податкові, інституційні й інфраструктурні інструменти для підтримки економіки під час війни та створює основу для повоєнної відбудови. Сформульовано підхід до розробки регіональних стратегій за аграрною, індустріальною, інфраструктурно-будівельною, транспортно-логістичною та інноваційно-інтелектуальною моделями розвитку. Запропоновано концепцію «архітектури смарт-спеціалізації», що інтегрує регіональні стратегії у єдину національну рамку, орієнтовану на європейську інтеграцію та стійкий розвиток.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and methodological justification and the development of practical recommendations for the organizational and economic support of smart specialization for the development of Ukraine's regions under wartime challenges and post-war recovery. Smart specialization is considered as a modern conceptual foundation of regional policy, which has evolved from a tool for identifying economic growth priorities to a comprehensive methodology for shaping innovative development trajectories. Its theoretical foundation integrates the principles of endogenous growth theory, evolutionary economics, the cluster approach, the concept of regional innovation systems, and the models of the "triple/quadruple/quintuple helix." Smart specialization is multidimensional: as a concept, it is a new paradigm for mobilizing unique regional assets and embedding them into global knowledge networks; as a process, it represents the interaction of government, business, science, and civil society within the framework of the Entrepreneurial Discovery Process; as a tool, it is a technology of strategic management based on data and multi-level governance. It combines economic, social, and environmental dimensions of development, taking into account digitalization, green transformation, and strengthening the resilience of regions. The practical significance of smart specialization lies in forming a new logic of strategic management that promotes competitiveness, sustainable development, and social cohesion. It serves as a dual instrument: an integration framework for Ukraine's entry into the European innovation space and an internal mechanism for structural modernization of the economy. Conceptual foundations of smart specialization have been developed as a methodological framework for regional development, aimed at identifying and capitalizing on unique regional competitive advantages. It has been proven that concentrating resources in strategic areas with high value-added potential is key to innovative growth. A methodological approach has been proposed for assessing smart specialization prospects based on a multi-stage integrated analysis system: from diagnosing development prerequisites and determining priorities to constructing an integrated smart specialization index and designing the organizational and economic mechanism for implementation. A systemic assessment of entrepreneurial, innovation, investment potential, and regional integration has been carried out, which made it possible to identify spatial asymmetries and new growth points, particularly in the western regions.

The methodology for calculating the smart specialization index has been improved through the use of a system of sub-indices, enabling comparative analysis and the identification of strategic development directions. An organizational and economic mechanism of smart specialization has been developed as an adaptive security-innovation management system, which combines financial, tax, institutional, and infrastructure instruments to support the economy during wartime and creates a foundation for post-war recovery. An approach has been formulated for developing regional strategies according to agricultural, industrial, infrastructure-construction, transport-logistics, and innovation-intellectual models of development. The author proposes the concept of the “architecture of smart specialization,” which ensures complementarity of regional development models and their integration into a unified National Smart Specialization Framework, oriented toward European integration and sustainable development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Кльоба Р.Л. Концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 18. С. 104-111.
- Кльоба. Р. Л. Аналіз потенціалу регіонів для визначення пріоритетів смарт-спеціалізації. [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2025.
- Кльоба Л. Г., Кльоба В. Л., Кльоба Р. Л. Вплив ESG-ризиків на діяльність банків. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 5. С. 148-154. Особистий внесок автора: узагальнено сучасні підходи до кількісної оцінки ESG-ризиків смарт-спеціалізації, охарактеризовано стратегії мінімізації (0,58 друк. арк., автору належить 0,16 друк. арк.).
- Кльоба, Р. Л. Сучасний стан впливу смарт-спеціалізації на конкурентоспроможність регіонів України. Актуальні питання у сучасній науці. 2025. № 4(34). С. 43-55
- 5. Klioba R. Analysis of specialization factors and modeling of smart development prospects for regions of Ukraine. Three Seas Economic Journal. 2025. № 1. С. 41-47. URL: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2025-1-7> (0,5 друк. арк.).
- 6. Кльоба Р.Л. Смарт-спеціалізація розвитку регіонів України та досвід ЄС. REBUILD UKRAINE: справа всього цивілізованого світу: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 15 березня 2023 р.). / ред. Н. В. Павліха. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 197-202. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22265/1/tytuly.pdf> (0,2 друк. арк.).
- 7. Кльоба Р.Л. Концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. Наукова інтеграція в умовах глобальних викликів: збірник тез доповідей IV Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції (Луцьк, 20 червня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н. В. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С. 115-119. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/c/c8/4_Збірник_Електронне_видання.pdf (0,2 друк. арк.).
- 8. Кльоба Р.Л. Аналіз потенціалу регіонів для визначення пріоритетів смарт-спеціалізації в Україні. UKRAINE INNOVATE: сучасні моделі для відновлення: збірник тез доповідей V Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції (Луцьк, 25 жовтня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н.В. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С. 92-98. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/9/9e/Збірник_5_Друк_гот.pdf (0,2 друк. арк.).

- 9. Кльоба Р.Л. Аналіз факторів спеціалізації та моделювання перспектив смарт-розвитку регіонів України. EUROPEAN PERSPECTIVE: міждисциплінарний дискурс у контексті сучасних викликів і можливостей: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 29 лютого 2024 р.). / Заг. ред. та упорядк.: Цимбалюк І. О. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 6,29 Мб. С. 149-152. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23928> (0,2 друк. арк.).
- 10. Кльоба Р.Л. Оцінка впливу смарт-спеціалізації на інноваційну активність та конкурентоспроможність регіонів України. Реінтеграція ветеранів у цивільне суспільство та перспективи відбудови України: тези VII Міжнар. благодійної наук.-практ. конф. Луцьк, 24.05.2024. С. 48-53. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/f/fd/Збірник_7_нове_Гот.pdf (0,2 друк. арк.).
- 11. Кльоба Р.Л. Оцінка напрямку стратегії регіонів України на смарт-спеціалізацію. Економіка відновлення та інклюзивний розвиток територій: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 15 червня 2025 р.). / Заг. ред.: Павліха Н. В.; упорядк. Цимбалюк І. О. Луцьк : ФОП Косенко А. О., 2025. С. 15-18.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павліха Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Pavlikha

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5191-242X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попадинець Назарій Миколайович
2. Nazarii Popadinets

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7556-6135**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Львівська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 02071010**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Возняк Галина Василівна
2. Halyna Vozniak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2001-0516**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього Національної академії наук України"**Код за ЄДРПОУ:** 05539979**Місцезнаходження:** вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Академічний**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шматковська Тетяна Олександрівна
2. Tetiana Shmatkovska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2771-9982

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наumenко Наталія Сергіївна

2. Natalia Naumenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1327-0398

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Черчик Лариса Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Черчик Лариса Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна